

**Ed. Mehmet Bahçekapılı, Ahmet Ali Çanakçı, *Din Eğitiminde Ana Konular*, Ankara, Eskiye
Yayımları, 2021, 468 Sayfa, ISBN 13: 978-625-7673-25-9**

Ebrar Saliha Özkul¹

Din eğitimi, ülkemizde çalışmalarını hızla artan akademik bir sahadır. “*Din Eğitiminde Ana Konular*” kitabı editoryal tarzıyla alanında lisans ve lisansüstü çalışmalara öncülük edebilecek özgün konuları ele almıştır. Toplam on yedi bölümden oluşan kitabın, din eğitimi sahasında- tarihi ve güncel konulara temas etmesi yönüyle- okurlara ve araştırmacılara zengin bir literatür sunduğu ifade edilebilir.

Kitabın ön sözünde de belirtildiği üzere kitabın yazılış amacı, din eğitiminin temel konularını ulusal ve uluslararası ölçekte -çağdaş konularla birlikte derinlemesine inceleyen- bütünlükçü çalışmaların ihtiyacına cevap vermektir. Din eğitiminde meydana gelen paradigma değişimini ortaya koymak amacıyla yazılan kitapta on yedi bölümün müstakil başlıklarda sunulması yerine gruplandırılmış ana başlıklar altında sunulması kitabın sistematik akışına gölge düşürmektedir. Bunun yanında bölümler; giriş, gelişme, sonuç aşamalarıyla amaç ve problem cümlelerine açık olarak yer verme gibi nitelikler açısından birbirine yakın olarak düzenlenmiştir. Kitap şekil yönünden kolay okunabilir yazı formatında okuyucusuyla buluşturulurken, yer yer yazım hatalarına rastlanması da kitabın sonraki basımlarında düzeltilmesi gereken yönlerinden birisi olarak zikredilebilir. Aynı şekilde özellikle program değerlendirme kısımlarında tablo-grafiklerden yeteri kadar istifade edilmemesi de tekrar değerlendirilmesi gereken noktalardan biridir.

Kitaptaki on yedi bölümün ilkinde; “Din Eğitim Biliminin Bilimler Arasındaki Yeri Problemine Yeni Bir Yaklaşım” başlığında Gurbet Kızıltan’ın yazısına yer verilmiştir. Kızıltan, girişteki ilk bölümün - din eğitimi biliminin sahadaki yerinin belirtilmesi yönüyle- genelden özele bir şekilde sunulması yerinde bir yaklaşım olmuştur. Gurbet Kızıltan’ın doktora tezinden oluşturulan makale formatındaki bu bölümde dört farklı yaklaşım ele alınarak yazarın iki yaklaşımı mezceden yorumuna yer verilmiştir. Bunlar incelenecek olursa: başlıklarda din eğitimi sırasıyla ilahiyat perspektifi, eğitim bilimi yönü, interdisipliner müstakil bir saha oluşu ve son olarak sosyal bilim olarak ele alınmıştır. Bu başlıklar altında Kızıltan’ın yorumu, din eğitiminin disiplinler arası sosyal bir bilim oluşu yönündedir. Bu minvalde denilebilir ki, Kızıltan din eğitimi konumunu bilimsel metodoloji temelinde ele almaktadır. Yurt dışında yaptığı çalışmalarla alanında derinleşen Kızıltan’ın kaynakçası incelendiğinde Batılı kaynaklara çalışmaları doğrultusunda daha çok yer verdiği göze çarpmaktadır. Bu doğrultuda, İslami kaynakların Batılı kaynaklara nazaran eksikliği dikkat çekmektedir. Bölümde, temel probleme yer verme, açık- seçik giriş ve sonuç kısımlarının sunumu, başlıkların

¹ Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Din Eğitimi Yüksek Lisans Öğrencisi Email: ebrarsalihaozkul@gmail.com, ORCID: 0009-0001-9574-2896.

belirgin ve anlaşılır oluşu okuyucuya anlam kolaylığı sağlamaktadır. Bununla birlikte din eğitiminin konumu tartışmalarına özgün ve objektif bir bakış açısı sunduğu ifade edilebilir.

İkinci bölümde; “Örgün Din Eğitiminin Felsefi Temeline Dair Kavramsal Tartışmalar” başlığıyla Yusuf Ceylan karşımıza çıkmaktadır. Literatürdeki kavram çalışmalarının ve tartışmalarının eksikliğini tespit eden Ceylan’ın felsefi temellendirme üzerinden yaptığı problem tespiti, din eğitiminin konumu için yerinde bir tespit olarak görülebilir. Bölümde eğitim ve öğretim ayrımının gereğinden fazla öne çıkması ya da eğitim-öğretim-öğrenme arasındaki organik bağın dikkate alınmadığı yaklaşımların ele alınması gibi alana dair özgün tespitlere yer verilmiştir. Yazar, felsefi bakış açısının etkin hale gelmesinin din eğitimi ve öğretimi problemlerine çözüm getireceği sonucuyla bölümünü bitirmiştir. Yüzeysel denebilecek indirgemeci bir yaklaşımın öne çıktığı bu bölümde “eğitim” ve “öğretim” kavramlarına odaklanılmış oluşu değerlendirmeler arasında zikredilebilir.

Üçüncü bölümde; “Türkiye’de Din Eğitimi ve Uygulamalarının Hukuki Temelleri” başlığını kaleme alan Ayşe Zişan Furat’ın oldukça kapsamlı çalışması dikkat çekmektedir. Geniş bir alana temas eden konuyu Furat, oldukça öz bir şekilde okurlarla buluşturmuştur. Başlıkta yer verilen “uygulamalar” kısmının altını dolduracak “yaygın eğitim” bölümü nispeten yüzeysel kalmıştır. Öyle ki, Türkiye’deki din eğitimi uygulamalarının hatırı sayılır kısmını yaygın eğitim karşılamaktadır. Kur’an kursları, camiler, cezaevleri gibi birçok din eğitimi sahası bu bölümde ayrıntıya ihtiyaç duymaktadır. Bunun yanında sunulan kavramların sözlük anlamlarıyla tanımlaması akademik üslubuna paralel görülebilir. Hukuki maddelerin ilgili metinlerden öz bir şekilde ele alınması alanında fark oluşturmuştur.

Dördüncü bölümde; “Sosyalleşme Sürecinde Din Eğitimi” başlığına yer verilmiştir. Bölüm, Muhiddin Okumuşlar’ın aynı isimli kitabından hareketle Şeyma Çiçek’in ve Muhittin Okumuşlar’ın ortak çalışmasıyla oluşturulmuştur. Okumuşlar ve Çiçek’in çalışmasının giriş kısmında ana kavram olan “sosyalleşmenin” tanım eksikliği diğer bazı bölümlerde olduğu gibi bu bölümde de karşımıza çıkmaktadır. Daha sonra “sosyalleşme” kavramına ayrı bir başlık ayrılmış olsa da bölüm başında kısaca tanımlanması ihtiyacı hissedilmektedir. Yazım ve noktalama hatalarının sık tekrar ettiği bölümde yer yer akademik dilden uzak bir üsluba yer verilmesi dikkat çekmektedir. Çalışmanın yöntemine değinilmesi ve sonuç kısmında önerilerde bulunulması bölümün ayırt edici özellikleri arasında sayılabilir. Bölüm içinde yerinde ve konuyla bağlantıyı sağlayan başlık seçimleri okuyucuya anlam kolaylığı sağlamıştır. Şekilsel olarak yeniden gözden geçirilmeye ihtiyaç duyulmasının yanında içerik olarak açık ve anlaşılır bir bölüm olduğu ifade edilebilir. Öyle ki, din sosyolojisi alanıyla yakından ilişkili bölüm, sosyoloji perspektifini din eğitimiyle harmanlayıp ilgililere öz bir sunum meydana getirmiştir.

Beşinci bölümde; “Küreselleşme ve Din Eğitimi” başlıklı bölümü kitabın editörlerinden Mehmet Bahçekapılı yazmıştır. Bahçekapılı, küreselleşme teorisi hakkında farklı görüşlere yer vermesi, kendi görüşlerini temellendirerek dile getirmesi, güncel görüş, teori ve yorumları karşılaştırmalı olarak incelemesi yönüyle ders kitabı mahiyetinde bir çalışmaya öncülük etmiştir. Kaynakçasında interdisipliner çalışmasının izdüşümleri dikkat çekmekte olup ünlü sosyologların eserlerini referans göstermesi bölümün doyuruculuğunu artırmıştır. Öyle ki, küreselleşme, sosyoloji biliminin incelediği bir saha olup ana

kaynaklarından hareketle din eğitimine varmış olması ve ara başlıklardaki etkileşim alanları, çokkültürlülük, paradigma değişimi gibi kavramların sunumu içeriği zenginleştirmiştir.

Altıncı bölümde; “Din Eğitiminde Yapılandırmacı Yaklaşım: İmkân ve Sınırlılıklar” başlığını kaleme alan Mahmut Zengin, giriş kısmına problem tespitiyle başlaması, amaç cümlesine açık ve anlaşılır bir şekilde yer vermesi gibi şekilsel olumlu tarafların olması yanında; bölümü yazım ve noktalama hatalarının sık tekrarlanmasıyla dikkat çekmektedir. Psikolojik kuramlara yer verip yapılandırmacılıkla ilgili temellere değinerek bölümle ilgili asıl kısma üçüncü başlığında geçmektedir. *“Yapılandırmacılığın bilgi anlayışı ile bu bilgi anlayışının din açısından kabul edilebilirliği arasında derin bir boşluk bulunmaktadır.”* diyerek din eğitimindeki önemli bir soruna temas etmiştir. Nitekim din eğitimi, pratik anlamda yapılandırmacı yaklaşıma uyumu sorgulatur niteliktedir. Bölümde konuya ilişkin sorunlara farklı referanslardan çözüm önerilerine yer verilmiştir. Temel eksiklikleri öz niteliğinde değerlendirerek bütüncül bir yaklaşımla yazılan bölüm, öğretim programları için yapılan çalışmalara katkı sağlamaktadır.

Yedinci bölümde; “Post-Kolonyalizm ve Din Eğitimi” başlığı Muhammet Özdemir tarafından yazılmıştır. Bölümde amaç cümlesiyle başlamasının yerinde olması yanında “Post- Kolonyalizm” kavramının ilk kısımda tanımlanmaması giriş bölümü için bir eksiklik olarak zikredilebilir. Yazım kurallarına oldukça dikkat edildiği ve dipnot verilerek yazımla ilgili ayrıntıların belirtilmesi bölümün ayırt edici özelliği olmuştur. Genelden özele tedrici ve bir o kadar açıklayıcı başlık seçimi konunun anlaşılmasını kolaylaştırmıştır. Yapılacak çalışmalara öncülük etmesi, sonuç kısmında önerilere yer vermesi ve güncel fakat bir o kadar az çalışılmış bir konuya temas etmesi yönüyle sahanın özgün konuları arasında kendine yer bulmuştur. Öyle ki, yazarın da ifade ettiği gibi *“Post-kolonyalizm olmaksızın herhangi bir yerli kültürün kendine küresel sosyal bilim literatüründe yer bulması zordur.”* Bu sebeple post-kolonyalizme din eğitimi çerçevesinden incelemek zaruridir. Yazar, bu ihtiyaca bölümüyle tatmin edici bir şekilde cevap oluşturmuştur.

Sekizinci bölümde; “Posthümanist Evrende Din Eğitimi” başlıklı bölümü Süleyman Gümüş yazmıştır. Bölümde Gümüş’ün yoğun felsefi bakış açısıyla din eğitimi sahasına interdisipliner bir sunum gerçekleştirdiği görülmektedir. Tarihsel bir akışla ilerlemiş olup kavramlara tanımlar ekleyerek bölümü okuyucu için daha anlaşılır kıldığı söylenebilir. Konuyla uyumlu fazlaca yabancı dilde kaynağın dikkat çektiği bölümde Gümüş, din eğitimi biliminin post-hümanist koşullarda ön görülen sorunlarına değinerek kapanışı yapmıştır. Bu yönüyle sahada bu alanda çalışma yapacak araştırmacılara kaynaklık eden öz niteliğinde bir çalışma olduğu söylenebilir. Nitekim, öğretim programlarının hazırlanmasında post-hümanist koşulların ele alınması için yazarın sunumu etkili olacak niteliktedir.

Dokuzuncu bölümde; “Osmanlı Mekteplerinde Din Eğitimi” başlığını kaleme alan Zeki Salih Zengin karışımıza çıkmaktadır. Din eğitimi tarihi ve özellikle Tanzimat sonrası tarihe odaklanan çalışmalarıyla tanınan Zengin, eğitimin öznel bir tanımını yapması yanında çeşitli kavramlarla ilgili tanım ve açıklamalara yer vermesi çalışmayı öne çıkarmıştır. Bunun yanında yer yer bölümün akışını bozan cümlelere de rastlamak mümkündür. Çeşitli yazım ve noktalama hatalarının bulunmasına karşın içerik kısmının bir o kadar doyurucu olduğunu ifade etmek gerekir. Öyle ki, müfredatlarla ilgili detaylara yer vermesi alanda ihtiyaç duyulan bir

boşluğa hitap etmektedir. Bunun yanında genel eleştirilerden ziyade programlardaki tekrarları ifade etmek için bölüm içinde karşılaştırmalı bir tabloya ihtiyaç duyulmaktadır. Tarihten günümüze din eğitimi ideolojik değil; bilimsel, insani ve toplumsal olarak yorumlayan Zengin'in bölümünde iki farklı yorumu dikkat çekmektedir. İlki; okumuş -aydın kesimin dinden uzak olmasının nedenini Tanzimat dönemine dayandırmaktadır. O dönemde okumak, Frenkleşmek, Batı görmek, dini ve geleneği geride bırakmak manasına gelmektedir. Buna bağlı olarak ikinci çıkarımı ise sahada çokça tartışılan dini ilimler-pozitif ilimler ayrımıyla ilgilidir. Zengin, çoğunluğun aksine bu ayrımı zaruri görmektedir. Çünkü dini ilimler ve pozitif ilimler ayrımına gitmemek geçmişe dayanan din ve gelenek algılarında bütünleşmeye ve dolayısıyla geleneğin reddedildiği yerde dinin de reddedilmesini beraberinde getirmektedir. Bu yorumlarıyla birlikte Zengin'in bölümü yeni bakış açılarına kapı aralamaktadır. Nitekim Zengin'in dini ve pozitif ilimler ayrımına dikkat çekmesi din eğitimi sahasında tartışılan bu konuya müspet bir yaklaşım sergilemektedir. Bu doğrultuda farklı bakış açısı sunumu yazarın alana kattığı zenginlik olarak ele alınabilir.

Onuncu bölümde; "Türkiye'de Örgün Din Eğitiminin Tarihsel Gelişimi" başlıklı makaleyi kitabın bir diğer editörü olan Ahmet Ali Çanakçı yazmıştır. Çalışmanın amacı ve literatürden haberdar etme gibi olumlu şekil özelliklerinin yanında içerikte de özgün değerlere rastlamak mümkündür. Tarihsel süreci izah ederken ilk ve ortaöğretim, imam hatip liseleri gibi okul düzeyi başlıklı ilerlemesi bölümü daha sistematik ve anlaşılır kılmıştır. Farklı okul düzeylerinin ayırt edici özelliklerine de temas eden Çanakçı'nın tablolardan da yararlanması kavram kargaşasını önlemiştir. Oldukça hacimli bir kaynakçadan oluşturulan bölümün kapsamlı ve ayrıntılı oluşu alana derinlikli bir katkı sağlamaktadır. Bahsedilen okulların ayırt edici özellikleri olarak örneğin yüksek din öğretiminde 1959-1972 arası pedagojik formasyona yer verilmeme gibi önemli ayrıntılara dikkat çekmesi, güncel düzenlemelerle birlikte istatistiksel veriler kullanması bölümün öne çıkmasında büyük rol oynamıştır.

On birinci bölümde; "Okulda Din Dersi: Gelişimi ve Yönelimler" başlıklı çalışmasıyla Recai Doğan karşımıza çıkmaktadır. Bölümün amaçlarını ortaya koyduktan sonra yazar bölümü temel iki başlık altında toplamıştır. Bu minvalde "Genel Durum" ve "Türkiye" özelinde incelemelerine yer vermiştir. Bununla birlikte bölüm sonundaki tabloların ve eklerin, alanda sıklıkla ihtiyaç duyulan pratik bilgilere temas etmesi yönüyle oldukça işlevsel olduğunu ifade etmek mümkündür. Yazar, din dersi zorunluluğu üzerinde durmuş bunun bilimsel ve pedagojik bir yaklaşımla irdelenmesi gerektiği sonucuna varmıştır. Bu doğrultuda Doğan'ın genel eğitim sistemine paralel çözüm üretme çabası bir noktaya kadar anlaşılır olsa da ülkemiz ve tarihi göz önünde bulundurulduğunda ideolojik ve siyasi arka planı geride bırakmanın pek de mümkün görülemeyeceği ifade edilebilir.

On ikinci bölümde; "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersleri Öğretim Programları" başlığını kaleme alan Halit Ev, öğretim programları alanında yaptığı çalışmalarla da bilinmektedir. Bölüm, yazarın geçmiş yıllarda kaleme aldığı iki çalışmasından hareketle oluşturulmuştur. Programların uygulanmasından sosyal, siyasal ve hukuk alanlarına ışık tutan Halit Ev, tarihsel bir düzlemde ilerlemiştir. Farklı kültürlerle kıyaslama yaparak ülkemiz öğretim programları ve anlayışlarına yer vermesi okuyuculara geniş bir perspektif sunmuştur. Bunun yanında yıllara göre programların konu dağılımlarının ve kazanım sayılarının tablolar

halinde sunulması araştırmacılar için kaynak niteliğinde görülebilir. Ev, program geliştirmede yapılandırmacı yaklaşımın etkinliğinin artması yönünde beklentileri mevcut kazanımlar doğrultusunda ifade etmiştir. Buna göre yeni hazırlanacak programların eski programlara nazaran yapılandırmacı yaklaşımla daha yoğun bir ilişkide olması hedefler arasında zikredilebilir.

On üçüncü bölümde; “2018 Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (4-8. Sınıf) Öğretim Programının Temel Alınan Yaklaşımlar Açısından Değerlendirilmesi” başlığını İbrahim Aşlamacı yazmıştır. Çalışmanın başlarında amaç, yöntem ve literatüre katkı boyutlarının ortaya konması ve program değerlendirme özelinde yapılmış diğer çalışmalarını ayrıntıyla zikretmesi konuya ilgi duyan araştırmacılar için kılavuz niteliğindedir. Çalışma programını iki temel başlıkta incelenmiş olup eğitimsel ve dinbilimsel başlıkları çalışmanın ana perspektifini oluşturmaktadır. Konu, pedagojik ve din öğretimini esas alması açısından bütünlükçü bir yaklaşımla ele alınmıştır. Birtakım yazım hatalarının yanında kapsam, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme değerlendirme kriterlerince incelenen program yeni öğretim programları oluşturulmasında kaynak niteliği taşımaktadır. Aşlamacı'nın da ifade ettiği üzere 2018 programını, beceri temelli öğretim yaklaşımını hedeflese de öğretim sürecindeki rehberliğin yeterli olmadığı ifade edilmektedir. Bu minvalde güncel program çalışmalarının kazanım ve amaçlarında daha ayrıntılı kılavuz bilgilerin olması gerektiği öne sürülebilir.

On dördüncü bölümde; “Örgün Eğitimde Hafızlık” çalışmasıyla Adem Güneş karşımıza çıkmaktadır. Güneş nicel çalışmalarla da desteklediği bu bölümde İslam geleneğinden günümüze kavram tanımlarına da ayrıca yer verilerek tarihsel bir süreci hafızlık özelinde irdelemiştir. Bu bölümde de birtakım yazım ve noktalama hatalarının göze çarpmasının yanında literatürdeki boşluğun farklı boyutlardaki başlıklarla desteklendiği sorun ve önerilere de yer verilen doyurucu bir çalışma ortaya konmuştur. Nitekim, yaygın eğitim alanında kabul edilen ve çoğunlukla Kur'an Kursları çerçevesinde ele alınan hafızlık eğitimini Güneş, din eğitimi perspektifiyle dikkate değer bir noktaya çekmeyi başarmıştır.

On beşinci bölümde; “Türkiye’de Çoğulcu Bir İlahiyat Eğitiminin İmkânı Üzerine Eleştirel Bir Deneme” başlığını Cemil Osmanoğlu kaleme almıştır. Osmanoğlu'nun çoğulculuk üzerine olan doktora çalışması, bölümün derinlikli niteliğinde kendini göstermektedir. Osmanoğlu'nun bölümü, birtakım yazım ve noktalama hatalarının karşın bölüm içinde ana ve yan problemlere yer vermesiyle çoğulculuk çalışan akademisyenlere verimli bir literatür sunmaktadır. Öyle ki, Osmanoğlu'nun Türkiye’deki ilahiyat deneyiminin İslam içi çoğulculuğa zarar verilişi, bunun yanında İslam dünyasındaki teoloji eğitimiyle yeterince kurulamayan irtibat gibi problem tespitleri alanın ilgililerini bu minvalde yönlendirir niteliktedir.

On altıncı bölümde; “Sivil Din Eğitimi” başlığını Sümeyra Arıcan kaleme almıştır. Arıcan, sivil din eğitimi alanında mevcut merkezler ve yayınlara ayrıntıyla yer vererek faaliyetleri incelemiştir. Bunun yanında tarihsel bir sıralamada ilerlenerek sivil din eğitiminin önem ve katkılarına değinilmiştir. Sivil din eğitiminin yurt dışı kollarına ve politik ayağına da temas ederek geniş bir perspektif sunmuştur. Olduğça hacimli bir kaynakçadan oluşturulan bölüm, fazlaca üzerinde durulmayan bir konu için araştırmacılara doyurucu bir içerik sunulmuştur. Bunun yanında sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerini ele alan Arıcan, sivil din eğitimi geleceği yönündeki geniş etki alanı yorumu dikkat çeken unsurlardan kabul edilebilir.

Nitekim, Arıcan'ın da ifade ettiği üzere sivil din eğitimi etki alanı gün geçtikçe önemi artan konuların başında gelmektedir.

On yedinci bölümde; “Manevi Değerler Perspektifinde Hayat Bilgisi Öğretim Programındaki Kazanımların Değerlendirilmesi” başlığını Abdülaziz Yenişol yazmıştır. Değerler eğitimi, gençlik ve sorunları, öğretim programı geliştirme gibi alanlarda çalışmalar yapan Yenişol'un kitaptaki bölümü için din eğitimi sahasına özgün bir bakış açısı sunması yönüyle alan katkı sağlamıştır. Nitekim, hayat bilgisi programı din eğitimi sahası için çalışılması gereken konulardan biri olarak görülebilir. Değerler eğitimi temelli bir yaklaşım sunan Yenişol, hayat bilgisi dersi tarihçesine ve içeriğine değinerek din eğitimiyle bağlantı kurmuştur. Hayat bilgisi dersi ve DKAB programlarının uyuştuğu kazanımlara temas etmesi yönüyle alana katkı sağlamıştır. Bölüm, yeni oluşturulacak DKAB öğretim programına hayat bilgisi programı doğrultusunda yön verecek tespitler içermesiyle özgün çalışmalardan biri kabul edilebilir. Nitekim, ilkökul 1.sınıftan başlanması ön görülen DKAB dersleri için hayat bilgisi öğretim programının incelenmesi din eğitimi bağlamında bütünlükçü bir eğitim sistemi için zaruri durumlar arasında görülebilir.

Alanında uzman yazarların oluşturduğu toplam on yedi bölümü ihtiva eden *Din Eğitimi Ana Konuları* kitabı, güncel ve çalışılmaya bir o kadar müsait din eğitimi konularını derinlikli bir şekilde ele alması yönüyle sahanın önemli kaynaklarından biri kabul edilebilir. Bunun yanında anlamlı bir konu sıralamasının tespit edilememiş olup bölümlerle kitap başlığının da bütünlük sağlamadığı ifade edilebilir. Nitekim, “*Din Eğitimi Ana Konular*” şeklinde seçilen kitap başlığının -ihtiva ettiği konular nispetince- yerinde bir başlık olmadığı zikredilebilir. Nitekim, küreselleşme, post-kolonyalizm, post-hümanizm, hayat bilgisi öğretim programları gibi konular, din eğitiminin ana konulardan daha çok güncel konularından sayılabilir. Bu minvalde içerikle uyumlu farklı bir başlık seçimi yerinde olacaktır. Bunun yanında her bir bölüm makale formatında ele alınmış olup- çeşitli yazım ve noktalama hatalarının da göze çarptığı bölümlerde- yeniden gözden geçirilmeye ihtiyaç duyulan aralıklar olduğunu da belirtmek gerekir.

Son olarak kitaptaki bölümlerin, özgün konuları ele alması ve literatürdeki boşlukları doldurmaları yönüyle öne çıktığı görülmüştür. *Din Eğitimi Ana Konular* kitabı, din eğitimi konularını ihtiva eden diğer editoryal kitaplarla karşılaştırıldığında ders kitabı formatında hazırlanmamış olup çeşitli konuların derlemesi olarak nitelendirilebilir. Lisansüstü çalışmalara ve araştırmacılara kaynaklık edecek kitap, editoryal tarzıyla konulara doğrudan erişime kolaylık sağlamaktadır. Bu minvaldeki çalışmalara ev sahipliği yapan din eğitimi, gün geçtikçe gerek nitel gerek nicel araştırmalarıyla sahasında derinleşmeye ve akademik alanda canlılığını korumaya devam edecektir.